

I sve je to tako bezbojno teklo do Walterova susreta s čestitom i plemenitom djevojkom Hedvigom. Ali nakon tog susreta sve se iz temelja počelo mijenjati. Istinska ljubav i čovječnost mlade djevojke preobražava ga do srži. No to nije milosna lavina koja preobražaj donosi u jednom hipu. Prije bi se moglo reći da je to redoviti put ljudskog uspona na duhovne visove. Jer i nakon što je Hedvigino lice »duboko prodrlo kroza nj«, Walter Fendrich neko vrijeme zadržava svoje »vučje« sklonosti. Iz njega čak ključa oluja pohote, koja prijete da taj svijet sažee i uništi. Ali čista ljubav, za koju davno reče Shakespeare da je i od kamenih pregleda jača, nadvladava pohotu, i u Walteru počinje rasti novi čovjek. Led otuđenosti i besćutnosti polako se otapa. I čovjek-stroj ustupa mjesto čovjeku sa srcem.

Ljudska plemenitost i nepatvorena ljubav otkrile su mu novi svijet i donijele posvemašnji preporod. Nije to čudesni događaj, već pronalazak staze koja vodi k cilju.

Ipak treba reći da, uza sav opisani preobražaj, u ovom djelu nema ni traga nekom kršćanskom idealizmu ni romantičarstvu. Tko to bude očekivao, možda će se razočarati. Život i životne perspektive dane su u svoj svojoj sirovosti i surovosti. Sva su ljudka bića, pa tako i kršćani, puna lomnih i nesigurnih koraka. Ali konačna piščeva poruka prožeta je kršćanskim optimizmom: Do vrhunca se može doći, ako se ide stazom ljubavi. U bližnjemu otkrivamo smisao života i Boga.

PREKO DEVET BRDA ...

(Ivo Balentović, *Preko devet brda i dolina*, novele, Umag, 1973)

Dragi Džimbeg

Neumorni literat — pjesnik i pripovjedač, izdavač časopisa *Susreti* — Ivo Balentović nedavno nas je ugodno iznenadio novom zbirkom novela: *Preko devet brda i dolina*. U lijepom, ukusnom izdanju nalazi se pet kratkih pripovijesti iz suvremenog života.

Značaj i tematiku ovih pripovijesti dobrim dijelom otkrivaju njihovi naslovi: *Preko devet brda i dolina*, *Susret na tamnome rubu*, *Trenutak prije odlaska*, *Čovjek izvan kruga*, *Istrgnute stranice iz dnevnika skitnice*. Nemirne slutnje i traženja, susreti i uspomene, tegobe života, strasti i iskonske čežnje pričaju o svijetu Balentovićevih junaka.

Svojim laganim stilom, bliskim susretima i svestranim zapažanjima, svojom prisutnošću u svim slojevima i zbivanjama suvremenih kušnja i nemira, i nadasve svojom intimnom brigom i čovjekoljubivom nadom — ova se Balentovićeva zbirka neodoljivo doimlje i osvaja čitatelja. Naoči jednostavno pričanje s nešto simboličke, u klasičnom iskazu i tehnici, u vještu nizanju scena i doživljaja otkriva u ovim novelama dramu ljudske psihe i ljudskog života. Balentović nam se ne pokazuje. Namjesto njega govore njegovi junaci, život i događaji kakve često susrećemo na ulicama, po hotelima i uredima, u selu i u gradu, u nas i među našima i tuđini. Taj široki spektar suvremenih briga i nemira predstavlja osnovnu potku Balentovićeve naracije. U njoj se kao na vješto izvezenu platnu isprepliću ljudi i događaji; pojedini isječci, izabrani detalji, koji u skladnom, osmišljenom stvaralačkom zamahu vješto predstavljaju cjelinu.

Mladić koji sa sobom nosi svoj intimni svijet starih uspomena i novih šokantnih zbivanja, žena koja se lomi u svom predanju i u očuvanju svoje vjernosti, čovjek kojega je život izmorio... strast i plemenitost, ljudske bojazni i na-

danja, ljubomora i opraštanje — sav intimni svemir malog, obična čovjeka dan je u nizu ovih novela, naravno, u izabranim slikama i uspelim detaljima.

Najdulja i bez sumnje tematski najsloženija među ovim novelama, pripovijest *Preko devet brda i dolina* zahvaća svojom problematikom opsežan životni ambijent psihološko-društvenih doživljaja i zbivanja. Tema je to koja svojim okvirnim prostranstvima pruža mogućnost za jednu veću i složeniju proznu cjelinu. Glavno lice ove novele, Avdo, vraća se iz tuđine i dok, kao u kakvu pustolovnom romanu, prolazi tajnim a poznatim brdima i dolinama, u njegovoj se duši rađaju svjetovi uspomena i zaborava, s jedne strane stvarnost na koju nailazi, s druge svjetovi njegovih intimnih sjećanja i želja, koji kao u kojem filmu nemirno protječu njegovom svješću, izbijaju u svojoj svojoj čežnji i neostvarljivosti, da bi u svom sukobu i lomovima vjerno otkrili unutrašnje osjećanje i sivu stvarnost koja se nekoć i sada oko Avde zbiva — u Njemačkoj i u njegovoj Bosni.

Iako ovim Balentovićevim novelama nedostaje jedna suptilnija analiza ljudskih nemira i nada, one me ipak u svojim kratkim inspiracijama podsjećaju na Proustovo prebiranje uspomena i njegovu tehniku otkrivanja svijesti i doživljaja.

Balentović doista ima smisla da nam u kratkim pripovijestima, dosta jednostavno i realistički, predoči životnu zbilju i — možda malo sirovo i previše jasno — intimni svijet ljudskih tihih uspomena i sjete.

NOVE KNJIGE

Živan Bezić, *TKO JE APOSTOL?*, HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1973. Sustavna obrada o pozivu, oblicima i metodama apostolata u naše doba. Cijena 35 d. — Narudžbe: HKD sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, Zagreb.

Vjekoslav Bajsić, *NA RUBOVIMA CRKVE I CIVILIZACIJE*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1973. Studije i članci o suvremenim misaonim zbivanjima u Crkvi u svijetu. — Narudžbe: Kršćanska sadašnjost, Marulićev trg 14, Zagreb.

Ivan Fuček, *KRŠĆANSKA ZRELOST NA ISPITU DANAŠNJICE*, Biblioteka Obnovljenog života, Zagreb, 1973. Raščlamba današnje duhovne situacije. Cijena 40 d. — Narudžbe: Filozofsko-teološki institut DI, Jordanovac 110, Zagreb.

Dr Stjepan Vučemilo, ofm, *ANDEO DALLA COSTA I NJEGOV »ZAKON CZARKOVNI«*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1972. Pravno povijesna prouka prvog priručnika kanonskog prava na hrvatskom jeziku. Cijena 80 d. — Narudžbe: K. S., Marulićev trg 14, Zagreb.

Daniel B. Krželj, ofm, *ECCLESIA CARITATIS, Concilii Vat. II doctrina de caritate Ecclesiae*, Libreria Internazionale Ed. Francescane, Vicenza, 1972. — Narudžbe: D. Krželj, Butmirska cesta 109, Sarajevo 2.

Radovan Grgec, *NOVO I STARO*, HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1973. Pogledi na neka crkveno-religiozna pitanja. — Narudžbe: HKD sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, Zagreb.

Dietrich von Hildebrand, *CELIBAT I KRIZA VJERE*, Biblioteka Obnovljenog života. Cijena 25 d. — Narudžbe: Teol.-filozof. Institut DI, Jordanovac 110, Zagreb.

Josip Badalić, *MILAN PAVELIĆ*, Zagreb, 1972. — Narudžbe: J. Badalić, 51410 Opatija, Rakovčeva 12,

Ivo Balentović, *PREKO DEVET BRDA I DOLINA*, Umag, 1973. Zbirka novela iz zovremenog života. Cijena 20 d. — Narudžbe: I. Balentović, 52394 Umag.

Dr Ćedomil Ćekada, *CRKVA, SVEĆENICI I SVEĆENIŠTVO* (dva sv.) i *KUĆA NA KAMENU*. — Narudžbe prima: Župski ured Hrasno, 79413 Brštanica.

O. Jeronim Šetka, *PUT U ŽIVOT*, molitvenik, Split, 1973. Cijena 20 d. — Narudžbe: Uprava lista »Marija«, Trg Gaje Bulata 3, Split.

O. Josip Antolović, *POD OPANCIMA U NEBO* — Petar Barbarić, Zagreb, 1973. — Narudžbe: J. Antolović, Voćarska 106, Zagreb.